

В порядку денному Верховної Ради України на 30 червня – 03 липня 2020 року заплановано розгляд таких законопроектів у сфері ветеранських справ та дотичних:

Звільнення внутрішньо переміщених осіб від сплати туристичного збору (№3103 та №3103-1)

Законопроект №3103 передбачає, що платниками туристичного збору не можуть бути особи, взяті на облік як внутрішньо переміщені відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» у разі, якщо адреса їхнього фактичного проживання, зазначеного у довідці про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, є адресою одного з місць проживання (ночівлі), визначених у підпункті 268.5.1 ПКУ (готелі, кемпінги, мотелі, гуртожитки для приїжджих, хостели, будинки відпочинку, туристичні бази, гірські притулки, табори для відпочинку, пансіонати та інші заклади готельного типу, санаторно-курортні заклади; житловий будинок, прибудова до житлового будинку, квартира, котедж, кімната, садовий будинок, дачний будинок, будь-які інші об'єкти, що використовуються для тимчасового проживання (ночівлі).

Законопроект №3103 не містить фінансово-економічного обґрунтування та не вирішує питання дотації місцевим бюджетам для компенсації відповідних витрат.

Рекомендуємо прийняти законопроект за основу з подальшим доопрацюванням в частині фінансово-економічного обґрунтування.

Законопроект 3103-1 рекомендує звільнити внутрішньо переміщених осіб від сплати туристичного збору незалежно від місця фактичного проживання, лише на підставі встановлення вказаного статусу, не розглядаючи випадки внутрішнього туризму. Проект також не містить фінансово-економічного обґрунтування та не вирішує питання дотації місцевим бюджетам для компенсації відповідних витрат.

Рекомендуємо відхилити законопроект.

Реабілітація (№3668)

Законопроект пропонує закріпити комплекс термінів реабілітація, реабілітаційна послуга, реабілітаційна допомога, обмежена життєдіяльність тощо. Реабілітаційна допомога стає складовою права на охорону здоров'я. Реабілітаційна допомога надається за рахунок бюджетних коштів винятково ліцензованим суб'єктам, з якими головними розпорядниками бюджетних коштів укладені договори про медичне обслуговування населення. Проект передбачає окремі протоколи надання реабілітаційної допомоги. Також пропонується виключити чинний обмежений перелік випадків надання медичної реабілітації. Проект пропонує комплекс обов'язків, вимог та обмежень до фахівців з реабілітації за аналогією із медичними та фармацевтичними працівниками. Реабілітаційна програма передбачає обов'язкове погодження з пацієнтом.

Проте є низка негативних аспектів. Ускладнюється порядок направлення на МСЕК. Таке направлення надається у разі виявлення мультидисциплінарною реабілітаційною командою ознак стійкого обмеження життєдіяльності, що зазначається в індивідуальному реабілітаційному плані. Крім додаткового корупційного ризику, законопроект не врегулює ситуацію, коли пацієнт вважає реабілітаційну програму невідповідною та не погоджується на неї, однак потребує направлення на МСЕК.

Також висловлюємо критичні зауваження до самої назви проекту і терміну «особи з обмеженнями життєдіяльності». Вживання вказаного терміну є некоректним стосовно осіб, яким пропонується надати право на реабілітацію. Крім того, сам текст проекту не містить визначення хто належить до «осіб з обмеженнями життєдіяльності».

Проект може бути прийнятий за основу з подальшим доопрацюванням.

Отримання земельних ділянок (№3012-2)

Законопроект передбачає, що у випадку приватизації земель державних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій, наявність квоти земельних ділянок, які безоплатно передаються УБД (до 20%). Проте не менше 40% таких земель передбачено для передачі в оренду на земельних торгах. Оскільки відносини оренди не передбачають зміни власника, приватизаційних відносин не виникає, а тому така квота є обмеженням для приватизації вказаних у проекті земель. Законопроект також не загадує про існування інших пільгових категорій (осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів сімей загиблих тощо), які мають право на першочергову приватизацію земельних ділянок, а тому порушується принцип рівності та відбувається категоризація осіб, які мають право на пільгу, передбачену Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Рекомендуємо відхилити законопроект.

Голосування на тимчасово окупованій території (№3736)

2 липня планується розгляд проекту Постанови №3736 від 24.06.2020 про Заяву Верховної Ради України щодо нелегітимного проведення загальноросійського голосування по поправках до Конституції Російської Федерації на тимчасово окупованій території України – в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

На засіданнях Комітету ВРУ з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (01 та 03 липня 2020 року) розглядатимуться такі законопроекти:

Пільги для ветеранів (№3238)

Законопроектом №3238 пропонується надати статус учасника війни всім особам, які були мобілізовані в особливий період, надати учасникам бойових дій право позачергового забезпечення лікування за кордоном, передбачена 90-відсоткова знижка на квартиру/плату і комунальні послуги зі збільшенням пільгової площі до 42 кв.м. До переліку земельних ділянок для першочергового оформлення пропонують включити землі для ведення особистого селянського господарства з пропозицією першочергового відведення протягом двох місяців з дня одержання заяви (зараз Земельний кодекс України передбачає 1 місяць на надання відповіді та можливість реалізації принципу мовчазної згоди). Пропонується також затвердити державний реєстр земельних ділянок для ветеранів війни. Передбачено право на отримання грошової компенсації замість ділянки (механізм затверджується КМУ). Законопроект не містить фінансово-економічного обґрунтування, хоча має вплив на показники бюджету.

Рекомендуємо відхилити законопроект.

Надання статусу УБД добровольцям (законопроект №3317)

Проект №3317 має за мету "вдосконалити" процедуру надання статусу учасника бойових дій добровольцям, яку було прийнято в грудні 2019 року №329-ІХ.

Проект №3317 пропонує розширити перелік осіб, які можуть давати свідчення для надання статусу учасника бойових дій добровольцям, доповнивши перелік військовослужбовців, які вже мають статус УБД також учасниками добровольчих формувань, яким надано такий статус.

Замість командира добровольчого підрозділу пропонується надати повноваження видавати відповідні клопотання щодо надання статусу осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих також особи, яка виконувала його обов'язки у певний період.

Пропонується розширити перелік осіб, які можуть надавати свідчення для отримання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни або члена сім'ї загиблого добровольця. За чинним законом це можуть робити лише особи, які мають статус учасника бойових дій, проект №3317 пропонує надати таку можливість і учасникам війни. Проте оскільки учасниками війни визнаються особи, які не залучалися безпосередньо до виконання бойових завдань, їх здатність надавати свідчення щодо отримання травм/поранень/каліцтв/контузій чи загибелі добровольців під час безпосередньої участі в АТО є сумнівною.

Також проект пропонує надати статус члена сім'ї загиблого сім'ям добровольців, які загинули в АТО. Однак згідно статті 10 чинного Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» сім'ї загиблих добровольців мають право на отримання статусу ще з 2015 року.

Рекомендуємо: відхилити законопроект.

Впорядкування статусів ветеранів та членів сімей загиблих (№ 3407 та № 3408)

Проект №3407 пропонує переглянути категорії, які мають право на оформлення статусу ветерана в Україні. Ветеранами пропонується визнати осіб, які безпосередньо брали участь у бойових діях під час захисту Батьківщини або на території інших держав. Жодну з категорій, яка вже отримала статус ветерана війни не пропонується позбавити статусу та гарантії. Прийняття проекту не потребуватиме обов'язкової заміни посвідчень.

Замість компенсаційної та застарілої моделі надання пільг та гарантії законопроект передбачає оновлену систему державної підтримки (при тому значна частина нинішніх пільг законопроектом зберігається).

Законопроект №3408 пропонує цивільним категоріям, які допомагали армії або постраждали внаслідок бойових дій, відзначити їхній внесок, але не прирівнювати до ветеранів.

Юридична сотня не підтримує розділення тільки сімей загиблих на "сімей загиблих (померлих) Захисників України" та "сімей загиблих (померлих) ветеранів" та різний рівень державної підтримки для них без відповідної категоризації всіх ветеранів та сімей загиблих ветеранів. Оскільки такий підхід держави може призвести до посилення соціальної напруги між людьми, які пережили горе втрати близької людини.